

Raadsvoorstel

Raad d.d.	23 mei 2023	Portefeuillehouder	LKO
Commissie d.d.	9 mei 2023	Opsteller	msto03
B&W d.d.	18 april 2023	Zaaknr.	Z21000613

Onderwerp

Programmabegroting 2024 Metropoolregio Eindhoven

Voorstel

De raad voor te stellen:

een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2024 voor het thema economie, inhoudende dat het nodig en billijk is om niet alleen de MRE, maar ook de subregio's te ondersteunen met een financiële bijdrage uit het Stimuleringsfonds voor een periode van maximaal 3 jaar en de begroting hierop aan te passen en in lijn te brengen met het werkprogramma 2023-2024.

Inleiding/aanleiding

Op 14 maart 2023 heeft het Dagelijks Bestuur (DB) van de Metropoolregio Eindhoven (MRE) de conceptbegroting 2024 MRE en het concept werkprogramma 2023-2024 aangeboden. In de begroting 2024 is de financiële uitwerking van het Samenwerkingsakkoord 2023-2026 opgenomen. Het betreft de tweede begroting in de bestuursperiode 2023-2026. Uw raad is uitgenodigd om een zienswijze kenbaar te maken op de programmabegroting 2024.

In een afzonderlijk raadsvoorstel wordt uw raad de mogelijkheid geboden een zienswijze kenbaar te maken op het concept werkprogramma 2023-2024.

De programmabegroting 2024 bestaat uit een overzicht van de programma's, de financiële begroting en (voorgeschreven) paragrafen. In deze paragrafen wordt een aantal aspecten van de financiële huishouding toegelicht, zoals weerstandsvermogen, financiering en bedrijfsvoering. Tevens wordt informatie gegeven over de verbonden partijen en grondbeleid.

Wettelijk en/of beleidskader

Artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven.

Samenwerkingsakkoord 2023-2026 en werkprogramma's 2019, 2020, 2021 en 2022.

Beleidsnotitie kaders P&C-documenten deel 1 en 2.

Beleidsnotitie kader indexeringen.

Notitie "Actualisatie beleidsnotitie kaders P&C-documenten 4GR".

1

Argumenten

1.1 De programmabegroting 2024 is gebaseerd op het nieuw Samenwerkingsakkoord 2023-2026

Op 1 maart 2023 heeft het Algemeen Bestuur (AB) van de MRE het nieuw Samenwerkingsakkoord 2023-2026 vastgesteld. Hierin zijn de volgende vijf strategische hoofdopgaven opgenomen:

1. ruimte en wonen (kwaliteit leefomgeving);
2. toekomstbestendig mobiliteitssysteem;
3. toekomstbestendig energiesysteem;
4. vitaal economisch systeem en;
5. vitaal landelijk gebied.

De uitwerking van de eerste twee jaarschijven uit het Samenwerkingsakkoord is opgenomen in het concept werkprogramma 2023-2024 en de financiële uitwerking daarvan in de conceptbegroting 2024. In een afzonderlijk raadsvoorstel wordt uw raad de mogelijkheid geboden een zienswijze op het concept werkprogramma 2023-2024 in te dienen.

In de Programmabegroting 2024 zijn drie programma's onderscheiden:

1. Metropoolregio Eindhoven, bestaande uit de inhoudelijke thema's:
 - Samenwerking en strategie, inclusief Landgoed Gulbergen;
 - Ruimte en wonen;
 - Mobiliteit, inclusief GGA;
 - Energietransitie;
 - Economie, inclusief investeringsfondsen en bijdrage Brainport Development;
 - Landelijk gebied;
2. Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE);
3. Programma Overhead, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de diensten MRE en het RHCE. De taken op het gebied van financiën, personeel en organisatie worden door beide diensten uitgevoerd door de werkorganisatie MRE. De facilitaire functie en ICT dienstverlening is belegd bij het RHCE.

1.2 De indexering van de programmabegroting 2024 is conform de vastgestelde kadernota en de afspraken van de vier grote regionale gemeenschappelijke regelingen

De verhoogde bijdrage is volledig gebaseerd op een indexering. Dit is conform eerder gemaakte afspraken die zijn vastgelegd in de "Beleidsnotitie Kaders P&C-documenten deel 1 en 2", de "beleidsnotitie kaders indexeringen" en de notitie "Actualisatie beleidsnotitie kaders P&C-documenten 4GR" voor de vier grote gemeenschappelijke regelingen Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB), GGD Brabant-Zuidoost, Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) en de Metropoolregio Eindhoven (MRE). Verder is de begroting en inzet van formatie gebaseerd op de ambities, doelstellingen en acties zoals vastgesteld in het samenwerkingsakkoord. Hiermee is er een goede inhoudelijke onderbouwing van deze begroting.

Het concept werkprogramma 2023-2024 leidt niet tot een wijziging van de verdeling van de inwonerbijdrage in 2023.

1.3 Verschuiving middelen binnen inwonerbijdrage: van Stimuleringsfonds naar Regionale opgaven

De nieuwe opgave ruimte en wonen, een programmatische aanpak, de extra inzet op brede welvaart, de regiodeal én het versterken van de positie van de raden hebben een meerjarige impact. Dat resulteert ook in het versterken van de organisatie MRE om de urgente opgaven en benodigde versnelling met elkaar, als 21 gemeenten, te kunnen realiseren. De extra benodigde personele capaciteit wordt gefinancierd door inzet van provinciale en rijksmiddelen (gekoppeld aan afspraken rondom de mainportstatus) en doorerschikking binnen de MRE-begroting. De onderbouwing daarvan is per programma toegelicht in het concept werkprogramma 2023-2024. Overall is voorzien dat er in totaal 6,5 fte extra gefinancierd wordt uit externe (rijks-)middelen (onder andere mobiliteit, RES). De overige benodigde extra capaciteit wordt gefinancierd via een herschikking van de gemeentelijke inwonerbijdrage (onder andere ruimte en wonen). Dit wordt gedaan door de bijdrage Stimuleringsfonds te verlagen met € 675.000,- en deze toe te voegen aan de bijdrage Regionale opgaven (werkprogramma). Indien vanuit rijk of andere externe financieringsbronnen een grotere bijdrage komt voor de te dekken personele kosten, wordt het surplus aan het Stimuleringsfonds toegevoegd. De voorgestelde herschikking van de begroting is verwerkt in de nu voorliggende begroting 2024. Deze verschuiving is neutraal. De totale inwonerbijdrage voor het jaar 2024 wijzigt niet.

In het concept werkprogramma 2023-2024 en conceptbegroting 2024 wordt de formatie van de MRE verhoogd van 20,3 naar 32,3 fte. Dit is een toename van circa 60%, te financieren uit externe (rijks-)middelen voor 6,5 fte en middelen uit het MRE Stimuleringsfonds voor 5,5 fte.

Daardoor wordt de bijdrage Stimuleringsfonds voor projecten verlaagd en toegevoegd aan de bijdrage Regionale opgaven. De consequentie voor extra gemeentelijke inzet wordt weliswaar benoemd, maar niet gekwantificeerd.

De bredere impact van de schaa sprong op voorzieningenniveau (Utrechtse barcode) is in het werkprogramma 2023-2024 niet meer opgenomen onder de post Economie, terwijl deze in het conceptbegroting 2024 nog wel is opgenomen onder Economie.

Voorgestelde zienswijze economie

Voor het thema economie stellen wij voor om de volgende zienswijze in te dienen:

1. Het betreft hier tijdelijke formatie om het Samenwerkingsakkoord en de Brainport Agenda te realiseren. Dit sluit aan op de Beleidsregel Stimuleringsfonds Metropoolregio Eindhoven 2023 d.d. 14 november 2022. Om te billijken dat de middelen onttrokken worden aan de stimulering van andere projecten in de triple helix, moet de tijdelijke formatie getoetst worden aan genoemde beleidsregel. Dat houdt in dat de extra personele inzet vanuit de MRE ook in lijn moet zijn met deze beleidsregel. Dat betekent dat de tijdelijke inzet maximaal 3 jaar uit het Stimuleringsfonds betaald wordt conform artikel 3.2. Dit betekent eveneens dat er geen verplichtingen aangegaan worden voor een langer durende inzet van menskracht dan die maximale periode van 3 jaar. Dit betekent dat flexibel 12 fte aan extra menskracht moet worden ingeschakeld, Om onafhankelijke ontwikkeling, advisering en uitvoering van de opgaven te garanderen, dient de extra formatie betrokken te worden uit minimaal 3 verschillende organisaties. Indien na 3 jaar nog behoefte is aan extra inzet van personele capaciteit op ditzelfde onderwerp, dan moet deze beschouwd worden als structurele capaciteit en kan deze niet meer gefinancierd worden uit de middelen van het Stimuleringsfonds. Dan lijkt het vooralsnog logisch om tijdig de discussie over de hoogte van de inwonerbijdrage te voeren als regio.
2. De impact voor inzet van de MRE is gekwantificeerd, die voor de individuele gemeenten niet. Juist de impact op kleinere gemeenten zal enorm zijn en tijdelijk van aard, net als bij de MRE. Kleinere gemeenten kunnen op subregionaal niveau weliswaar samenwerken om beschikbare capaciteit optimaal te benutten, maar ook dit zal niet toereikend zijn. Daarom is het nodig en billijk om niet alleen de MRE, maar ook de subregio's te ondersteunen met een financiële bijdrage uit het Stimuleringsfonds voor een periode van maximaal 3 jaar en de conceptbegroting hierop aan te passen.
3. De conceptbegroting op het onderwerp van het voorzieningenniveau in lijn te brengen met het concept werkprogramma.

Alternatieven

Aan de hand van dit voorstel en de programmabegroting 2024 MRE kan uw raad besluiten over bepaalde zaken een (andere) zienswijze in te dienen.

Risico's

De kans bestaat dat één of meerdere gemeenten binnen de MRE zich niet kunnen vinden in de voorgestelde programmabegroting. Een (negatieve) zienswijze heeft voornamelijk effect als deze door een meerderheid van de 21 gemeenten wordt gesteund. Een zienswijze kan leiden tot een gewijzigd besluit van het AB van de MRE. Het AB van de MRE zal alle zienswijzen van de raden betrekken bij de vaststelling van de begroting op 5 juli 2023.

Financieel

De gemeentelijke bijdrage voor 2024 wordt, conform de hiervoor beschreven uitgangspunten, geïndexeerd met 3,56% ten opzichte van 2023. Volgens de kadernota bedroeg de voorlopige bijdrage voor de gemeente Eersel € 292.366,--.

De bijdrage Stimuleringsfonds per inwoner wordt door de verschuiving van € 675.000,-- naar de pijler regionale opgaven verlaagd van € 3,554 naar € 2,714 per inwoner.

Rekening houdende met de indexering van 3,56%, de verlaagde bijdrage per inwoner van het Regionaal Stimuleringsfonds en geactualiseerde inwonersaantallen bedraagt de bijdrage voor de gemeente Eersel in 2024 als volgt:

- Regionale opgaven	€ 97.692
- Brainport Development	€ 52.791
- Regionaal Stimuleringsfonds	€ 54.292
- Regionaal Historisch Centrum	€ 86.111
Totaal	€ 290.886

In de begroting 2023 MRE bedroeg de gemeentelijke bijdrage € 284.737,--. In de ontwerp begroting 2024-2027 van de gemeente Eersel zal met de gevraagde bijdrage ad € 290.886,-- rekening worden gehouden. In de voorjaarsnota 2004-2027 wordt aangegeven in hoeverre wordt verwacht dat deze indexering gecompenseerd wordt door extra rijksmiddelen uit de meicirculaire 2023.

Communicatie/Participatie

Voor dit voorstel is afstemming met de Kempengemeenten gezocht.

In twee informatiebijeenkomsten op 13 en 19 april 2023 hebben de organisaties van de vier grote regionale gemeenschappelijke regelingen de mogelijkheid geboden informatie in te winnen over de conceptbegroting.

De MRE verzoekt alle gemeenten uiterlijk 8 juni 2023 een zienswijze kenbaar te maken op deze conceptbegroting.

Na behandeling in uw raad zal het DB van de MRE op de hoogte worden gebracht van uw besluit.

Planning

Op grond van artikel 34 Wgr moet het DB van de MRE de begroting 2024 binnen twee weken na vaststelling door het AB, doch in ieder geval vóór 15 september 2023, aan gedeputeerde staten verzenden. Om aan deze termijn te voldoen, wordt uw raad gevraagd uiterlijk 8 juni 2023 een zienswijze kenbaar te maken, zodat deze reactie samen met die van de Commissie van advies Financiën (van 21 juni 2023) behandeld kan worden in het AB van 5 juli 2023.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief d.d. 14 maart 2023 van Metropoolregio Eindhoven behorende bij de programmabegroting 2024 en het werkprogramma 2023-2024 (corsanummer 23.05995).
2. Programmabegroting 2024 Metropoolregio Eindhoven (corsanummer 23.05997).

Eersel, 18 april 2023

Burgemeester en wethouders van Eersel
secretaris

burgemeester

De heer ing. H.M.L. Offermans

De heer drs. W.A.C.M. Wouters

Raadsbesluit

R23.033

Onderwerp: Programmabegroting 2024 Metropoolregio Eindhoven

De raad van de gemeente Eersel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 18 april 2023;

gehoord de beraadslaging in de commissievergadering van 9 mei 2023;

b e s l u i t :

een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2024 voor het thema economie, inhoudende dat het nodig en billijk is om niet alleen de MRE, maar ook de subregio's te ondersteunen met een financiële bijdrage uit het Stimuleringsfonds voor een periode van maximaal 3 jaar en de begroting hierop aan te passen en in lijn te brengen met het werkprogramma 2023-2024.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 23 mei 2023

De raad van de gemeente Eersel
de griffier,

de voorzitter,

J.W.G. van Bree

drs. W.A.C.M. Wouters